

TRE SØS TRE

NORDLAND TEATER

EN AV TEATER- HISTORIENS YPPERSTE KLASSIKERE

JEG ER SVÆRT stolt av å presentere den første helaftens Tsjekhov-produksjonen ved Nordland Teater.

«INGEN ANDRE enn Anton Tsjekhov kan på like ømt vis beskrive mennesker som lengter etter noe, men ikke får til å handle på lengselen sin. Han forstår de hindringene vi skaper for oss selv i jakten på lykken – kanskje står vår egen drøm i kontrast til et ansvar man har? Kanskje er vi redde for hva som vil skje om vi forsøkte å leve ut det vi drømmer om? Vil vi mislykkes? Vil vi avsløres? Vil lykken vise seg å være et annet sted?» Og mens vi undres, gleder oss og fortviler over livet – så går det ubønnhørlig videre.

ANTON TSJEKHOVS Tre søstre regnes blant en av teaterhistoriens store klassikere, og for å yte denne teksten rettferdighet har regissør Morten

Borgersen samlet kunstnere av ypperste klasse både på scenen og i sitt kunstneriske team. For med vår produksjon av Tre søstre håper vi å skape det møtepunktet mellom mennesker som oppstår når teater er på sitt beste. Det er et rom for gjenkjennelse og forståelse som i vår tid er viktigere enn noen sinne. Velkommen inn i dette rommet!

Teatersjef Birgitte Strid

BIRGITTE STRID
TEATERSJEF

«Tsjekhov som forfatter kan ikke sammenliknes med noen annen russisk forfatter(...). Tsjekhov har sin egen stil. (...) Man kan lese ham om igjen og om igjen.» LEO TOLSTOJ

IRINA N. RODDVIK OG VIKTOR RODDVIK

ANTON TSJEKHOV OG MENNESKENES TRAGISKE SKJEBNE

TVERDENSLITTERATUREN ble Anton Tsjekhov (1860-1904) kjent som en av dem som skapte nye tradisjoner i novellkunst og dramaturgi. Gjennom 25 år skrev han flere hundre tekster: Humoristiske noveller, filosofiske noveller og skuespill. Hans dramaer Måken (1896), Onkel Vanja (1897), Tre søstre (1901) og Kirsebærhagen (1904) er oversatt til mange titall språk og spilles over hele verden.

Tsjekhov startet å skrive humoristiske tekster som gymnasiast og fortsatte å skrive og publisere fortellinger i tidsskrifter. Både kritikere og lesere var overbevist om at humoristiske tekster ville bli Tsjekhovs fremtidige kunstneriske stil. Men Tsjekhovs

dybde i å beskrive karakterer var et tegn på at han ville utvikle seg til å bli en seriøs skjønnlitterær forfatter.

Siste foto av Anton Tsjekhov, 1904.

I 1890 skrev Tsjekhov sin berømte novelle Sjetteavdeling hvor han markerte sin nye stil - her studerer forfatteren, nærmest skruppelløst som en lege, menneskenes indre verden. Han tar for seg etiske dilemmaer for hver person som kommer for hans blikk.

I siste periode av hans forfatterskap skrev Tsjekhov både filosofisk pregede noveller og dramaer som han selv kalte «komedier». Men det var lite av kome-

dier som publikum så på scenen. De fire nevnte dramaene handler alle om mennesker som ikke får realisert det de ønsker. De oppnår ikke den lykke de lengter etter. Skuespillene skildrer enkeltmenneskers tragiske skjebne.

I Tsjekhovs dramaer finner vi ikke viktige handlinger eller helter og skurker som kan avsløre forfatterens ideer. Ofte er det ikke en klar start eller avslutning på handlingen. Det er som at dramaene viser en tilfeldig bit av livet.

DET ER VERD å legge merke til at Tsjekhov la stor vekt på å beskrive nyanser og detaljer i personenes omgivelser – hvor de bor, hva de leser, hva slags rutiner de har, hva slags språk de bruker etc. Detaljrikdom og en kompakt stil særpreger hans stil.

I Tre søstre utspiller handlingen seg i en by i provinsen der tre søstre fra en familie som tilhører intelligentsiaen, bor. De har gitt opp sine drømmer, lyver for seg selv og tror at med en gang de vil komme tilbake til Moskva, vil livene deres blir forandret til noe meningsfullt. Årene går, forandringene skjer ikke, flyttingen til Moskva blir mer og mer urealistisk. Søstrene diskuterer, debatterer og drømmer – men det kommer ingenting ut av det.

INTELLIGENTSIAEN betyr personer fra middelklassen som har utdannelse og ideer om hvordan de skal bidra til samfunnsutviklingen. Dramaet kan

sees på som en kritikk av den russiske intelligentsiaen. Tsjekhov er sterkt kritisk til den utdannede del av befolkningen som har talenter og brenner for reformer og forandringer i begynnelsen av deres voksne liv, men mister sitt engasjement og gir opp idealer og drømmer etter som de får posisjoner i samfunnet. De forandres til kjedelige og overflatiske mennesker som lever sine liv uten ønske om noe som helst. De kan bare snakke om sine drømmer, men greier ikke realisere dem.

TSJEKHOV ER blitt berømmet for å gi sannferdige beskrivelser av det russiske samfunnet. Noen har sagt at man ut fra Tsjekhovs verker nærmest kan rekonstruere det historiske Russland. Det er nok å ta for hardt i. Men han kan beskrive stemninger og tendenser på en treffende måte. Hans samfunnskritikk kommer til uttrykk på en indirekte måte.

Det hevdes ofte at Tsjekhovs dramaer mangler handling på den måte som var vanlig i hans samtid. Handlingen finner mer sted i det stillferdige, på tankeplanet. Det er typisk for mange av Tsjekhovs personer å filosofere over livets mening og menneskets skjebne, mens de forholder seg rimelig passive i det virkelige liv. Deres tilværelse er grå og kjedelig, lykken tror de ligger i fremtiden. Forfatteren har ingen svar til sine lesere, men stilte spørsmål om hva som er meningen med livet og hva mennesker ønsker å realisere i deres liv. ■

ENDRE HELLESTVEDT
spiller Baron og
løytnant Nikolaj
Lyövitsj Tusenbach.

LENA KVITVIK
spiller Natálja
Ivanovna, brorens
forlovede, senere hans
hustru.

RUNE LØDING
spiller Andrej
Sergejevitsj Prözorov,
søstrenes bror.

ELLEN BIRGITTE WINTHER spiller Marsja, en av søstrene

ANDREAS KOLSTAD spiller militærlege Ivan Románovitsj Tsjebutykin.

ANDERS DALE spiller stabskaptein Vasilij Vasilevitsj Soljonyj.

LIV BERNHOFT OSA spiller Olga, en av søstrene.

NINA ELLEN ØDEGÅRD spiller Irina, en av søstrene.

DOC MAI-THE spiller oberstløytnant og batterisjef Aleksander Ignátjevitj Versjinin.

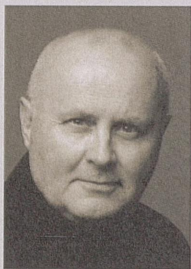
EVEN RASMUSSEN spiller Fjodor Ilitsj Kulygin, gymnasielærer som er gift med Masja.

«TILVÆRELSENS UUTHOLDELIGE LETTHET.»

DET ER tittelen på den tsjekkiske forfatteren Milan Kunderas roman fra 2006. Men kunne også være undertittel på Tre Søstre av den russiske dramatiker Anton Tsjekhov fra 1901.

Tre søstre forteller om mennesker som strever med å finne balansen mellom drømmer og virkelighet, som leter etter hensikten med og meningen i livet. Tsjekhov beskriver menneskene med stor innsikt og kjærlighet, i all deres dårskap og sårbarhet. Jo mer de lengter, jo større blir passiviteten deres. De snakker mye om å gjøre noe, men de gjør det ikke. De snubler rundt på jakt etter mening i en verden de er i ferd med å miste taket på. Hva er kjernen i drømmene deres? Å bli lykkelig? Men hva er det? Å arbeide, å ha noe å tro på, å ha noen?

DE TRE SØSTRENE bor i det gamle huset i provinsbyen, og befinner seg på feil sted ifølge dem selv.

Morten Borgersen

I elleve år har de levd der etter farens død. Olga er lærer på skolen, Masja er gift med skolelæreren som hun en gang syntes var klok, og Irina er den store drømmeren. Men til Moskva vil de alle. Tilbake til Moskva, symbolet på friheten og mulighetene.

Sammen med dem bor broren Andrej. Han er forelsket i en pike fra byen, Natasja, og gifter seg med henne. I byen finnes en militær forlegning, og en rekke av mennene derfra dukker opp i huset, og representerer drømmer og muligheter for søstrene.

Vi tror ofte at lykken finnes et annet sted enn der vi selv er. Noen ganger er drømmer en måte å overleve på. Andre ganger hindrer de oss i å ta fatt i livet.

Gjennom fire år får vi ta del i disse menneskenes liv. Deres bekymringer, sorger, ensomhet, utroskap, forelskelse og kjærlighet. De er akkurat så fulle av selvmotsigelser som alle oss andre. I den tilværelsen de, og vi har til rådighet. En tilværelse med alle nyanser av både tyngde og letthet. Hos Milan Kundera, som hos Anton Tsjekhov.

Tsjekhov skrev Tre søstre i et Russland i en tid som sto foran store omveltninger, en tid som gjorde menneskene mer sårbare og usikre. Russland var et keiserrike hvor tsaren hadde uinnskrenket makt. Landet hadde 125 millioner innbyggere. Adel, stat og kirke eide det meste av jorden, og i 1890 startet industrialiseringen. Gapet mellom folket og overklassen var enormt.

TSJEKHOV ARBEIDET for Kunstner-teatret i Moskva, og hans mest kjente stykker foruten Tre Søstre, er Onkel Vanja, Måken og Kirsebærhagen. Disse fire betegnes som menneskelighetens altertavler.

Som alltid er mitt prosjekt som instruktør å utforske det irrasjonelle og mangfoldige i menneskesinnet. Og å vedstå oss dette, med all mulig empati. Innenfor et univers på teatrets premisser. ■

MORTEN BORGERSEN
INSTRUKTØR

MUSIKKEN I FORESTILLINGEN

Fra My World av Nigel Kennedy, komponert for Three Sisters med Nigel Kennedy og Oxford Filharmoniske orkester. Hey Tovarish. (Mumiy Troll). Russisk militærmarsj. (Ukjent opprinnelse). Falling in love again. (Hollaender /Lerner). Poupée de cire poupée de son. (Serge Gainsbourg). Come rain or come shine. (Arlen/Mercer). Tipitipitipso. (Caterina Valente). True Love. (Cole Porter). Stand by me. (King/Leiber/Stoller.

MORTEN BORGENSEN

- Utdannet ved Statens Teaterhøgskole. Har arbeidet ved de fleste av landets teatre, i tv og film.
- Teatersjef fra 1991-2008 ved Teatret Vårt i Molde, Teater Ibsen i Skien og Den Nationale Scene i Bergen.
- Instruktør siden 1986 for rundt 45 oppsetninger, fra Ibsens Fruen fra havet til musicalen The Sound of Music, fra Agnar Mykles Lasso rundt fru Luna og Sangen om den røde rubin til Bergljot Hobæk Haffs Skammen, fra Jon Fosses Jenta i sofaen til Tolstojs Anna Karenina, blant annet. Ved Teatret Vårt, Teater Ibsen, Den Nationale Scene, Nationaltheatret, Det Norske Teatret, Oslo Nye Teater, Riksteatret, Opera Bergen, Haugesund teater, Maksim Gorkij teater-Vladivostok, Kilden teater og konserthus.
- Hans første roman: Jeg har arvet en mørk skog (2012). Romanen: Forestillinger (2014) og faktaboken: Våre stemmer (2015).
- Neste oppsetning etter Tre Søstre er Ibsens Et dukkehjem i Russland.
- Hjemmeside: www.mortenbo.no

TRE SØS TRE

AV: Anton Tsjekhov

OVERSATT AV: Kjell Helgheim, Solum Forlag

BEARBEIDELSE OG REGI: Morten Borgersen

SCENOGRAFI OG KOSTYMEDESIGN: Milja Salovaara

LYSDESIGN: Martin Myrvold

MASK: Julie A. Clarke

SKUESPILLERE:

Liv Bernhoft Osa, Ellen Birgitte Winther,

Nina Ellen Ødegård, Rune Storsæther Loding,

Lena Jacobsen Kvitvik, Even Rasmussen,

Duc Mai-The, Endre Hellestveit,

Anders Dale og Andreas Kolstad

PRODUKSJONSSJEF: Per Rasmussen
 PRODUSENT: Wenche Bakken
 INSPISIENT: Isabella Flåt
 LEDER AV SYSTUA: Halvard Leirvik
 LYSMESTER/SCENEMESTER: Johan Haugen
 LYSBORDOPERATØR/LYSMESTER PÅ TURNÉ: Vegar Angel Nordheim Andreassen
 LYDTEKNIKER/SCENEMESTER PÅ TURNÉ: Frode Fridtjofsen
 REKVISITTER/KOSTYMER PÅ TURNÉ: Sissel A. Heien
 REKVISITTER: Grete Larssen
 SMED/SCENETEKNIKK: Oscar Grønffell
 SNEKKER: Magne Josevold
 SYSTUE: Kari-Britt Nilsen
 INNSTUDERING AV SANG: Sissel Brean
 SUFFLI: Vivi Røreng og Morten Anda Berg
 MARKED OG INFO: Peter Eide Wålseth, Tina Ditlefsen og Hilde Karin Skreslett
 ADM. DIR./ADM.SEKRETER: Are Nakling/Tove Hovind
 MÅLGRUPPE: Voksne
 VARIGHET: 2,5 timer (inkl. pause)
 PREMIERE: 7. oktober 2017,
 Hovedscena, Nordland Teater

TRE SØS TRE

AV ANTON TSJEKHOV

7., 9., 10., 11. OG 12. OKTOBER

MO I RANA

17. OKTOBER

MOSJØEN

20. OKTOBER

BODØ

24. OKTOBER

SVOLVÆR

27. OKTOBER

SORTLAND

16. OKTOBER

BRØNNØYSUND

18. OKTOBER

SANDNESSJØEN

22. OKTOBER

HAMARØY

26. OKTOBER

STOKMARKNES

29. OKTOBER

NARVIK

BILLETTER: NORDLANDTEATER.NO

NORDLAND TEATER

KOMMER VÅREN 2018: **LILLE EYOLF** AV HENRIK IBSEN